

Metoder

Rundan

Som ordet indikerar så sitter alla i en cirkel. Helst ska deltagarna inte ha ett bord emellan sig. Vid rundan går ordet runt och var och en talar utan att avbrytas av de andra. Det kan kännas bra för deltagarna att hålla ett skönt föremål i handen när de talar, en mjukt slipad sten, ett äpple eller något annat som är behagligt att känna på. När deltagaren sagt sitt lämnas föremålet över till grannen i cirkeln.

Var tydlig när du ger instruktion till runda. Tänk på att frågeställningen ska vara tydlig (bara en fråga i taget), ange också tidsramar: "Var och en får max tre minuter på sig", eller "Berätta med en eller max tre meningar".

Bildspråk

Studieförbunden brukar ha uppsättningar av svart-vita fotografier särskilt utvalda för att väcka associationer, lyfta tanken och ge idéer. Bildspråk kan användas vid presentationsövningar och i många andra sammanhang då deltagarna ska berätta om sina tankar och känslor. Så här kan ni göra en presentationsövning med Bildspråk:

Bilderna sprids på ett bord, eller en golvyta som alla kan gå runt. Instruktionen är: "Välj en bild som säger något om dig själv. Ta inte upp bilden, utan låt den ligga kvar. Kanske någon annan väljer samma bild. När du bestämt dig för en bild kan du sätta dig igen. Då ser vi när alla är klara med sitt val." Spela gärna lugn musik under det att deltagarna väljer sin bild – om du inte tror att musiken kan störa koncentrationen. Alla berättar sedan kort varför de valt sin bild. "Tack" är en tillräcklig kommentar efter varje presentation.

Bildspråket lämpar sig också för en kortfattad lägesbeskrivning: "Så här känner jag mig just nu". Eller för en utvärdering: "Så här tycker jag att cirkelarbetet funkar". En sådan utvärdering av hur arbetet fortskrider kan ni göra flera gånger under cirkelns gång.

Talpinne

Regeln är att bara den som håller i föremålet som utsetts till "talpinne" får tala. Skillnaden mot rundan är att deltagaren, efter att ha talat klart, lägger föremålet ifrån sig mitt i ringen när hen talat klart och det är fritt för vem som helst att plocka upp det och därigenom få ordet. Om det finns deltagare som har en tendens att uppta för mycket av den gemensamma tiden är det en bra idé att begränsa taltiden.

En poäng med Talpinne, jämfört med Rundan är att en deltagare kan ta ordet igen om han eller hon kommer på något nytt att tillföra.

Brainstorm

Här ska det gå undan och ordet är fritt. Ledaren ber om exempel eller synpunkter och antecknar på blädderblock eller whiteboardtavla vartefter idéerna kommer. En variant är att deltagarna skriver sina idéer/synpunkter på post it-lappar. Det som kommer fram ska inte kommenteras under brainstormens förlopp. Kommentarer eller diskussion utifrån det ni skrivit upp tar ni när idéerna uttömts. I kommenterandet ska inget utpekats som fel eller dumt.

Bikupa

Ett oslagbart sätt att få alla delaktiga är att bryta upp gruppen i mindre enheter. I bikupan reflekterar och samtalar deltagarna i par eller i grupper om tre personer. För de flesta är det lättare att prata i en mindre grupp. Det känns lättare att komma ut med tankar som inte är färdigtänkta och som kan processas vidare i bikupan innan de eventuellt lyfts i storgrupp.

När det slutat surra kan ni be grupperna att berätta något från samtalet. Ibland är det bättre att låta samtalet stanna inom bikupan, det beror på syftet med övningen.

Det kan finnas deltagare som störs om det blir surrigt i ett rum. Då är det en stor fördel att ha tillgång till små grupprum.

Spaning

Metoden rekommenderas starkt! Spaningen i media kopplar studiecirkeln till en verklighet och ett "just nu" som handlar om många fler än oss själva och som bidrar till konkretion av de teman vi samtalar om. Enklast är förstås att ta med sig tidningsurklipp. Spara alla texter ni finner så länge cirkeln pågår. Återgå till texter som hittats i cirkelns början när de berör träffens tema särskilt nära.

I Sensus metodbank: www.sensus.se/metodbank hittar du mängder av tips!